23/01/2019

Μητρ. Ναυπάκτου: “Εθνικά Θέματα και πολιτική”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

Στα εθνικά θέματα και του χειρισμούς των κυβερνώντων, παραθέτοντας αρκετά ιστορικά στοιχεία αναφέρεται σε άρθρο του ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος.

Το άρθρο-παρέμβαση του Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου Ιεροθέου

Τό θέμα τῆς ὀνομασίας τοῦ Κράτους τῶν Σκοπίων καί ἡ προσπάθεια νά τοῦ δοθῆ ταυτότητα, μοῦ θυμίζει ἔντονα τήν ἴδια προσπάθεια, πού γινόταν μετά τήν ἔναρξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, μέ τίς Ἐθνικές Συνελεύσεις, γιά τόν καθορισμό τῆς ταυτότητας τοῦ δικοῦ μας τότε Κρατιδίου. Πρόκειται γιά τήν ἴδια διαδικασία. Αὐτό γίνεται ἐπειδή στόν χῶρο αὐτό, τῶν Βαλκανίων, ὑπῆρχε ἡ Χριστιανική Ρωμαϊκή Αὐτοκρατορία μέ τόν Ἑλληνικό πολιτισμό, τήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία καί τίς διάφορες λαότητες μέ τίς γλώσσες τους. Ἔτσι, ἡ δημιουργία Κρατῶν μέ τήν «δική» τους πολιτιστική ταυτότητα, στήν πραγματικότητα ἡ δημιουργία διαφόρων προτεκτοράτων, καθορίζεται μέ τήν ἴδια διαδικασία. Ἔπρεπε νά δοθῆ νέα ταυτότητα. Στήν συνέχεια θά τονισθοῦν μερικά σημεῖα πού μέ ἀπασχολοῦν ἔντονα τόν τελευταῖο καιρό. Οἱ ἐξελίξεις τήν περίοδο 1990-1992. Δέν θά ἀσχοληθῶ μέ τήν προϊστορία τοῦ θέματος τῆς λεγομένης «Ψευδομακεδονίας»

τῶν Σκοπίων ἀπό τόν Τίτο, ἀλλά μέ αὐτά πού ἔγιναν τό 1990-1992 καί τίς ἐνέργειες τῶν δικῶν μας πολιτικῶν Ἀρχηγῶν.

Τό θέμα ξεκίνησε ἀπό τόν Ἰανουάριο 1991, κατά τόν ὁποῖο ἡ Βουλή τῆς «Σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας» στά Σκόπια, πού προῆλθε ἀπό τίς ἐκλογές τῆς 11ης Νοεμβρίου 1990, ψήφισε τήν διακήρυξη τῆς ἀνεξαρτησίας της ἀπό τήν Ὁμοσπονδιακή Δημοκρατία τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Ἔπειτα, στίς 7 Ἰουνίου τοῦ 1991, ἡ Βουλή τῆς «Σοσιαλιστικῆς Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας» σέ συνταγματική τροποποίηση πού ἔκανε ἀπάλειψε τήν λέξη «Σοσιαλιστική» ἀπό τήν ὀνομασία της καί ἀποφάσισε στό ἑξῆς νά ὀνομάζεται «Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας».

Στίς 4 Δεκεμβρίου τοῦ 1991 στήν Ἑλλάδα τό Ὑπουργικό Συμβούλιο μέ Πρωθυπουργό τόν Κωνσταντῖνο Μητσοτάκη ἀσχολήθηκε μέ τό θέμα αὐτό καί κατέληξε στό νά ἀναγνωρισθῆ τό Κράτος αὐτό μέ τούς ἑξῆς ὅρους:

Τό νέον αὐτό Κράτος, πρῶτον, νά ἀλλάξη τήν ὀνομασία Μακεδονία, δεύτερον νά δεχθῆ καί νά ὁμολογήση ὅτι δέν ἔχει ἐδαφικές βλέψεις κατά τῆς Ἑλλάδος καί τρίτον νά ἀναγνωρίση ὅτι στήν Ἑλλάδα δέν ὑπάρχει «μακεδονική μειονότητα».

Στίς 16 Δεκεμβρίου τοῦ 1991, τό Συμβούλιο Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης, μέ πρωτοβουλία τῆς Γερμανίας, ἀποδέχθηκε τήν διάλυση τῆς ἐνιαίας Γιουγκοσλαβίας καί ἀνεγνώρισε τήν κρατική ὀντότητα τῆς Κροατίας, τῆς Σλοβενίας καί τῆς αὐτοαποκαλούμενης «Δημοκρατίας τῆς Μακεδονίας». Συγχρόνως κάλεσε τά Σκόπια νά προσφέρουν συνταγματικές καί πολιτικές ἐγγυήσεις στούς γείτονές της, ὅτι δέν ἔχουν ἐδαφικές διεκδικήσεις, δέν ἀσκοῦν ἐχθρική προπαγάνδα καί δέν χρησιμοποιοῦν ὀνομασία πού ὑπονοεῖ ἐδαφικές διεκδικήσεις.

Στίς 9 Ἰανουαρίου τοῦ 1992, ἡ π.Γ.Δ.Μ. ὑπέβαλε αἴτημα ἔνταξης στόν ΟΗΕ μέ τήν ὀνομασία «Δημοκρατία τῆς Μακεδονίας».

Κατόπιν τούτου, στίς 18 Φεβρουαρίου 1992, συνῆλθε τό Συμβούλιο τῶν Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν ὑπό τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας Κωνσταντῖνο Καραμανλῆ, στό ὁποῖο συμμετεῖχαν ὁ Πρωθυπουργός Κωνσταντῖνος Μητσοτάκης, ὁ ἀρχηγός τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολίτευσης Ἀνδρέας Παπανδρέου καί οἱ πολιτικοί ἀρχηγοί Μαρία Δαμανάκη καί Ἀλέκα Παπαρήγα. Στό Συμβούλιο αὐτό συμφώνησαν νά ἔχουν κοινή γραμμή πλεύσεως σέ μιά ὀνομασία πού δέν θά περιέχη τήν λέξη «Μακεδονία» ἤ παράγωγά της.

Λίγο μετά, δηλαδή τήν 1η Ἀπριλίου 1992, ἡ Πορτογαλική προεδρία τῆς

Εὐρωπαϊκῆς Ἕνωσης, διά τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν Ζοζέ Πινέϊρο προτείνει ἕναν συμβιβασμό μέ τό νά ἀποδεχθῆ ἡ Ἑλλάδα μιά σύνθετη ὀνομασία γιά τό Κράτος τῶν Σκοπίων μέ ἐπικρατέστερο ὄνομα τό «Νοβοματσεντόνια»(Νέα Μακεδονία).

Μέ ἀφορμή αὐτήν τήν ἐξέλιξη στίς 13 Ἀπριλίου 1992 συγκαλεῖται γιά δεύτερη φορά ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Κωνσταντίνου Καραμανλῆ, Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, τό Συμβούλιο τῶν Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν, χωρίς τήν παρουσία τῆς Γενικῆς Γραμματέως τοῦ Κουμουνιστικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος Ἀλέκας Παπαρήγα. Στό Συμβούλιο αὐτό ἀποφασίσθηκε νά ἀπορριφθῆ τό «πακέτο Πινέϊρο», καθώς ἐπίσης ἀποφασίσθηκε ἡ ἀναγνώριση τοῦ Κράτους τῶν Σκοπίων ὡς ἀνεξάρτητου μόνον ἄν τηρηθοῦν οἱ ὅροι τῆς ΕΟΚ πού ἔθεσε στίς 16 Δεκεμβρίου 1991, καί ἄν ἡ ὀνομασία δέν περιλαμβάνει τήν λέξη Μακεδονία ἤ παράγωγά της.

Αὐτό σημαίνει ὅτι σέ διάστημα δύο μηνῶν ἀπό τόν Φεβρουάριο 1992 ἕως τόν Ἀπρίλιο 1992 ἔγιναν δύο συμβούλια Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν ὑπό τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας γιά τό σοβαρό αὐτό ἐθνικό θέμα.

Ἀπό τά προηγούμενα φαίνεται ὅτι οἱ τότε Πολιτικοί Ἀρχηγοί ὑπερέβησαν τά κομματικά καί προσωπικά τους ζητήματα, καί συζήτησαν τό θέμα ὑπό τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας καί ἀπεφάσισαν νά ἀκολουθήσουν ἐνιαία γραμμή.

Ἡ συζήτηση στό Συμβούλιο τῶν Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν τήν 13η Ἀπριλίου 1992

Ἀπό ὅσο γνωρίζω, δέν δημοσιεύθηκαν τά πρακτικά ἀπό τήν συζήτηση στό σημαντικό αὐτό Συμβούλιο. Κατά καιρούς, ὅμως, ἐγράφησαν διάφορα κείμενα στά ὁποῖα φαίνονταν οἱ ἀπόψεις πού διατυπώθηκαν κατά τήν Σύσκεψη αὐτή.

Διάβασα πολλές ἀναλύσεις γιά τά ὅσα ἐλέχθησαν στό Συμβούλιο αὐτό, ἀλλά ἐδῶ χρησιμοποιῶ ἕνα κείμενο τοῦ Βασίλη Νέδου πού δημοσιεύθηκε στήν Ἐφημερίδα «Καθημερινή» τῆς 4ης Φεβρουαρίου 2018, στό ὁποῖο παρουσιάζονται οἱ ἀπόψεις τῶν πολιτικῶν Ἀρχηγῶν πού διατυπώθηκαν στό Συμβούλιο αὐτό, καθώς ἐπίσης καί ἡ στάση τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλῆ.

Τό κείμενο αὐτό, ὅπως γράφει ὁ συντάκτης του, εἶναι βασισμένο «σέ μακρόχρονη ἔρευνα καί συνομιλίες μέ πρωταγωνιστές καί πηγές οἱ ὁποῖες ἔχουν βαθύτατη γνώση ὅλων ὅσων συνέβησαν τότε. Φαίνεται ὅτι οἱ προβληματισμοί τῶν ἡγετῶν ἦταν παρόμοιοι μέ τούς σημερινούς».
Θά παρατεθοῦν στήν συνέχεια μερικές ἀπόψεις πού διατυπώθηκαν στό Συμβούλιο αὐτό, ὄχι κατά τήν σειρά πού ἐλέχθησαν, ἀλλά μέ συνθετικό τρόπο.

Ὁ Πρωθυπουργός Κωνσταντῖνος Μητσοτάκης «προκειμένου νά ἐπισημάνει τούς μεγαλύτερους κινδύνους πού ἀντιμετωπίζει ἡ Ἑλλάδα, φέρεται νά εἶπε ὅτι πρός τό

παρόν ἡ Τουρκία φαίνεται ὅτι συγκρατεῖται λόγῳ τοῦ Κουρδικοῦ. Ἂν ὅμως κάποια στιγμή ἔστρεφε τήν προσοχή της πρός τήν Ἑλλάδα, τότε τά προβλήματα τῆς χώρας μας θά ξεπερνοῦσαν κατά πολύ τό ὀνοματολογικό. Ὄντας, βέβαια, πολιτικός ὁ Μητσοτάκης δέν ἤθελε νά διχάσει τόν ἑλληνικό λαό, γι' αὐτό καί ζητοῦσε ἐπιμόνως ὁμόφωνη ἀπόφαση».

Ἐδῶ φαίνεται ὅτι ὁ Πρωθυπουργός γνώριζε τούς ἐθνικούς κινδύνους, τόσο ἀπό τά Σκόπια ὅσο καί ἀπό τήν Τουρκία καί γι' αὐτό ζητοῦσε νά ληφθῆ ὁμόφωνη ἀπόφαση. Θεωροῦσε ἄλλα προβλήματα μεγαλύτερα ἀπό τό ὀνοματολογικό τῶν Σκοπίων. Ἦταν πράγματι μία σοβαρή ἐθνική τοποθέτηση, πού δείχνει καί τούς σημερινούς κινδύνους.

Σέ ἄλλο σημεῖο τῆς συζήτησης εἶπε: «Δέν πρόκειται νά βγοῦμε ἀπό τό ἀδιέξοδο οὔτε σέ πέντε οὔτε σέ δέκα χρόνια» καί ὑποστήριξε «μιά εἰρηνική διευθέτηση, ἕναν συμβιβασμό, ὁ ὁποῖος θά ρυμουλκοῦσε τήν π.Γ.Δ.Μ. στήν Δυτική Εὐρώπη καί θά ἔδινε τήν δυνατότητα νά ἐπεκτείνη τά συμφέροντά της στήν γειτονική χώρα».

Σέ ἄλλο σημεῖο «πρότεινε νά παζαρέψη ἡ Κυβέρνηση μέχρι τέλους σκληρά μέ τά Σκόπια καί, ἄν δέν ἐπιτύχει τήν διαπραγμάτευση νά ἔχει ἑτοιμάσει ἕνα ἐναλλακτικό ὄνομα, τό ὁποῖο θά εἶναι βολικό γιά τήν Ἀθήνα, ἀναφέροντας μάλιστα ὅτι αὐτό θά μποροῦσε νά εἶναι τό «Βόρεια Μακεδονία»».

Ἐπειδή ὁ Ἀνδρέας Παπανδρέου, ὅπως θά δοῦμε στήν συνέχεια, πρότεινε νά τηρηθῆ στό θέμα αὐτό σκληρή γραμμή, ὁ Κωνσταντῖνος Μητσοτάκης ἀπάντησε ὅτι «ἡ Κυβέρνηση διαπραγματεύεται λύση-πακέτο» καί μέ τήν σκληρή στάση πού τηρεῖ ὁ Ἀνδρέας Παπανδρέου «χάνεται ἡ οὐσία τῆς συζήτησης καί ἡ Ἑλλάδα κινδυνεύει νά ἔλθει ἀντιμέτωπη μέ ἀναγνώριση τῆς π.Γ.Δ.Μ. ἀπό ὅλες τίς χῶρες τῆς Γῆς».

Καί ὅταν ὁ Ἀνδρέας Παπανδρέου τόν ρώτησε ἄν δέχεται τό ὄνομα «Νέα Μακεδονία», ὁ Μητσοτάκης «ἀπάντησε ἀρνητικά, ἀντιπροτείνοντας γιά ἀκόμη μιά φορά τό «Μακεδονία τοῦ Βαρδάρη»». Καί πρόσθεσε «ὅτι ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος εἶναι νά δημιουργήσει «μακεδονικό» ζήτημα ἡ Βουλγαρία, κάτι πού σημαίνει ὅτι ἡ Ἑλλάδα θά πρέπει νά κάνει ἐπίθεση φιλίας στούς Σκοπιανούς».

Ὁ Ἀρχηγός τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολίτευσης Ἀνδρέας Παπανδρέου κράτησε «σκληρή γραμμή». Κατ' ἀρχάς ὑπερασπίσθηκε τό μεγάλο συλλαλητήριο πού ἔγινε τότε στήν Θεσσαλονίκη. Καί ὅπως γράφεται στό δημοσίευμα «σύμφωνα μέ ὁρισμένες πηγές, συμπέρανε πώς ἡ μόνη λύση γιά τήν σύσκεψη τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν εἶναι νά ἀποφασίσει πώς ἡ Δημοκρατία τῶν Σκοπίων δέν θά πρέπει νά περιέχει πουθενά στήν ὀνομασία της τόν ὅρο «Μακεδονία»», ἐνῶ πρότεινε καί κλιμάκωση τῶν μέτρων». Ἐπίσης σέ ἄλλο σημεῖο στήν συζήτηση εἶπε ὅτι «ἡ

ἐπιλογή αὐτοῦ τοῦ ὅρου θά ὁδηγήσει σέ ἐθνικά καταστρεπτική πορεία».

Κατά τήν συζήτηση ὑποχώρησε ὡς πρός τήν χρήση σκληρῶν μέτρων πού θά λάμβανε ἡ Ἑλλάδα ἐναντίον τῆς π.Γ.Δ.Μ., «ἐπιμένοντας ὅτι ὁ ὅρος «Μακεδονία» δέν θά πρέπει νά περιλαμβάνεται στήν ὀνομασία».

Εἶναι ἐνδιαφέρουσες οἱ πληροφορίες πού διέρρευσαν ἀπό τήν στάση τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλῆ.
Παρεμβαίνοντας σέ κάποιο σημεῖο, πού φάνηκε ὅτι δέν θά ἔβγαινε συγκεκριμένη ἀπόφαση, «ἐπέμενε ὅτι θά πρέπει νά ὑπάρξει ἀπόφαση προκειμένου νά μή γελοιοποιηθοῦν οἱ ἀρχηγοί ἐνώπιον τῶν πολιτῶν». Σέ ἄλλο σημεῖο εἶπε: «Νά ποῦμε ὅτι ἡ Ἑλλάδα εἶναι πρόθυμη νά ἀναγνωρίσει τήν Δημοκρατία τῶν Σκοπίων μέ τήν διευκρίνηση ὅτι δέν θά περιλαμβάνεται ὁ ὅρος «Μακεδονία»».

Σέ κάποιο σημεῖο τῆς συζήτησης εἶπε:
«Ὅλες οἱ συμφορές πού ἔζησε ἡ Ἑλλάδα στό παρελθόν ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς ἀδυναμίας μας, νά χαράξουμε κοινή θέση σέ θέματα ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Τά θέματα ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τά καθιστοῦμε πάντα ἀντικείμενο ἐσωτερικῶν μας ἀνταγωνισμῶν, διότι δέν ἔχουμε ἀκόμα καταλάβει ὅτι τά θέματα αὐτά τά ἐλέγχουμε στήν ἔκταση τῶν ἐθνικῶν μας δυνατοτήτων καί κατά τά λοιπά κρίνονται ἀπό δυνάμεις πού δέν ἐλέγχουμε». Καί εἶπε: «Ἕνας σοφέρ ὁ ὁποῖος δέν ξέρει νά βάζει ὄπισθεν δέν εἶναι καλός σοφέρ. Στά κρίσιμα ἐθνικά θέματα πρέπει νά γίνονται καί ὑποχωρήσεις».

Καί ὅταν ἡ Μαρία Δαμανάκη κάποια στιγμή πρότεινε «νά δοθεῖ ἡ δυνατότητα συνέχισης τῶν διαπραγματεύσεων» καί ὁ Κωνσταντῖνος Μητσοτάκης εἶπε ὅτι «ἴσως ἦταν πιό ἀποτελεσματικό νά μή βγεῖ ἀνακοινωθέν, νά ποῦν ὅλοι οἱ ἀρχηγοί ὅτι συνεχίζει ἡ κυβέρνηση τίς διαπραγματεύσεις καί ἐν τῷ μεταξύ νά πρετοιμάζονται ὅλοι γιά ἀλλαγή τοῦ ὀνόματος», τότε ὁ Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς ἔκλεισε τήν συζήτηση λέγοντας:

«Τά κόμματα δέν μποροῦν νά ἀγνοοῦν τό λαϊκό αἴσθημα. Ὀφείλουν νά καθοδηγοῦν τό λαϊκό αἴσθημα ἀντί νά πυροδοτοῦν καί νά τό καθιστοῦν ἀνεξέλεγκτο. Διαφορετικά, τά κόμματα αἰχμαλωτίζονται στό κλίμα πού τά ἴδια δημιουργοῦν».
Εἶναι λόγοι πού δείχνουν πείρα στήν διαχείριση ἐθνικῶν θεμάτων.

Καί ὁ ἀρθρογράφος καταλήγει τό κείμενό του γράφοντας: «Στή συνέχεια (ὁ Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς) ἐνημέρωσε ὅτι τό ἀνακοινωθέν θά εἶναι τῆς Προεδρίας τῆς Δημοκρατίας. Καί κάλεσε μέσα στήν αἴθουσα τόν γ.γ. τῆς Προεδρίας, πρέσβη Πέτρο Μολυβιάτη, ὁ ὁποῖος ἀνέγνωσε ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν τό περίφημο πιά, ἀνακοινωθέν τῆς σύσκεψης τῆς 13ης Ἀπριλίου 1992».

Τό ἀνακοινωθέν αὐτοῦ τοῦ Συμβουλίου ἦταν τό ἀκόλουθο:
«Ἡ πολιτική ἡγεσία τῆς χώρας, μέ ἐξαίρεση τό Κ.Κ.Ε., συμφώνησε ὅτι ἡ Ἑλλάδα θά ἀναγνωρίσει τό ἀνεξάρτητο Κράτος τῶν Σκοπίων μόνο ἐάν τηρηθοῦν καί οἱ τρεῖς ὅροι πού ἔθεσε ἡ ΕΟΚ στίς 16 Δεκεμβρίου τοῦ 1991, μέ τήν αὐτονόητη διευκρίνηση ὅτι στό ὄνομα τοῦ Κράτους αὐτοῦ δέν ὑπάρχει ἡ λέξη Μακεδονία».

Σαφέστατα φαίνεται ὅτι ὁ τότε Πρωθυπουργός Κωνσταντῖνος Μητσοτάκης ὑπεχώρησε γιά τό κοινό καλό ἀπό τίς ἀρχικές προθέσεις του, ὅπως τό ἴδιο ἔκανε καί γιά κάποιες σκληρές προτάσεις του ὁ Ἀνδρέας Παπανδρέου, ἡ δέ παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλῆ ἦταν καταλυτική.

Αὐτό ἦταν τό τελευταῖο Συμβούλιο Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν ὑπό τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας γιά τό θέμα αὐτό καί ἡ τελευταία ἀπόφαση. Δέν ἀκολούθησε καμμιά ἄλλη.

Ἀργότερα τό 2008, ὅταν Πρωθυπουργός τῆς χώρας ἦταν ὁ Κώστας Καραμανλῆς, ἀνηψιός τοῦ τότε Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ὑπῆρξε μιά διαφοροποίηση τῆς ἀπόφασης αὐτῆς καί φαίνεται αὐτό ἔγινε μέ συγκατάθεση τοῦ τότε Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀντιπολίτευσης Γεωργίου Παπανδρέου, χωρίς βέβαια νά γίνη Συμβούλιο Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν. Δηλαδή, ἀποφασίσθηκε ὡς τελευταία κόκκινη γραμμή νά ἀναγνωρισθῆ τό Κράτος αὐτό μέ σύνθετη ὀνομασία μέ γεωγραφικό προσδιορισμό ἔναντι ὅλων τῶν χρήσεων, καί στό ἐσωτερικό καί στό ἐξωτερικό.

Αὐτή εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ θέματος τῆς ὀνομασίας τοῦ Κράτους τῶν Σκοπίων ἀπό τό ἔτος 1992-2008.
Ἡ σημερινή κατάσταση

Ἀπό τό 1992 ἕως τό 2008 καί ἀπό τότε ἕως σήμερα ἔχουν ἀλλάξει πολλά. Ἡ χώρα μας εἰσῆλθε σέ μιά οἰκονομική κρίση, δέχθηκε ποικίλες πιέσεις ἀπό ἐξωτερικούς παράγοντες, δημιουργήθηκαν ἄλλες συνθῆκες στήν γύρω μας περιοχή καί φυσικά οἱ πιέσεις αὐτές ἐπεκτάθηκαν καί στό θέμα τῆς ἀναγνώρισης τοῦ Κράτους τῶν Σκοπίων.

Σήμερα ὅλοι ὁμιλοῦν γιά τό ὅτι οἱ διάφορες προτάσεις πού διατυπώνονται, ἀκόμη καί μέ ἀντίθετο περιεχόμενο, εἶναι ἀποτέλεσμα ἐθνικῆς ἀνάγκης. Δηλαδή, ὅλοι

ἐπικαλοῦνται τά ἐθνικά συμφέροντα. Δέν ἔχω ὅμως πληροφορίες γιά τό τί ἐννοεῖ ὁ καθένας ἀπό αὐτούς ὡς ἐθνική ἀνάγκη καί ἐθνικό συμφέρον. Ὅμως, ὑπάρχουν διάφορα ἐρωτήματα:

Εἶναι ἐθνική ἀνάγκη νά ἀναγνωρισθῆ τό Κράτος αὐτό μέ τό ὄνομα «Δημοκρατία τῆς Βόρειας Μακεδονίας» μέσα ἀπό τήν συγκεκριμένη συμφωνία τῶν Πρεσπῶν, ἐπειδή αὐτοί πού τό λένε γνωρίζουν ὅτι ἄν δέν γίνη αὐτό, θά ἔχουμε ἄλλα ἐθνικά προβλήματα, πού «θά ξεπερνοῦσαν κατά πολύ τό ὀνοματολογικό»;

Εἶναι ἐθνική ἀνάγκη νά μήν ψηφισθῆ αὐτή ἡ συμφωνία τῶν Πρεσπῶν ἀπό τήν Βουλή τῶν Ἑλλήνων, διότι θά δοθῆ ἡ δυνατότητα ὑποχωρητικότητας τῆς Ἑλλάδος καί θά ἀνοιχθῆ ἡ ὄρεξη γιά ὑποχώρηση καί σέ ἄλλα ἐθνικά θέματα;

Εἶναι ἐθνική ἀνάγκη νά μή ψηφισθῆ ἡ συμφωνία τῶν Πρεσπῶν, γιατί θά δυναμώση ὁ ἐπεκτατισμός τῶν Σκοπίων;

Δέν γνωρίζω τίποτε ἀπό ὅλα αὐτά, δέν ἔχω πληροφορίες πού διαθέτει ἀσφαλῶς ἡ Ἑλληνική Διπλωματία, οὔτε ξέρω αὐτά πού γνωρίζουν οἱ ὑπεύθυνοι ἡγέτες πού χειρίσθηκαν κατά καιρούς αὐτήν τήν ὑπόθεση καί τήν χειρίζονται καί σήμερα.

Ἐγώ ἐκεῖνο πού γνωρίζω εἶναι ὅτι οἱ ὑπεύθυνοι ἡγέτες μας θά ἔπρεπε νά θέλουν νά κάνουν ἕνα Συμβούλιο ὑπό τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας, μέ ἀπόρρητο ἴσως περιεχόμενο, καί μέσα ἐκεῖ νά ἀναλυθοῦν ὅλες αὐτές οἱ παράμετροι καί φυσικά νά καταλήξουν σέ ὁμόφωνη ἀπόφαση, ὑπερβαίνοντας στό θέμα αὐτό τίς κομματικές διαφορές τους, οἱ ὁποῖες σέ ἄλλα κοινωνικά καί οἰκονομικά θέματα εἶναι ἐπιτρεπτές στόν τρόπο πού λειτουργεῖ τό Δημοκρατικό Πολίτευμα. Μέ τόν τρόπο αὐτό θά χάρασαν μιά ἐθνική γραμμή καί δέν θά ἐξαπτόταν ὁ λαός μέ ὅσα ὑποστηρίζουν.

Τό ἐρώτημα εἶναι σαφέστατο: Γιατί δέν σκέφθηκαν ἤ δέν θέλησαν νά συζητηθῆ τό θέμα αὐτό σέ ἕνα Συμβούλιο Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν ὑπό τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας; Γιατί τό ἔκαναν δύο φορές τό 1992 καί δέν τό ἔκαναν οἱ τωρινοί ἡγέτες; Γιατί δέν θέλησαν τό ἐθνικό συμφέρον, πού ἐπικαλεῖται ὁ καθένας τους, νά τό συζητήση σέ ἕνα Συμβούλιο Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν ὑπό τόν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας καί νά ἀξιολογηθοῦν ὅλα κατά τρόπο ὑπεύθυνο;

Ἐπίσης, τό λυπηρό εἶναι ὅτι τά κόμματα ὄχι μόνον δέν χαράζουν ἀπό κοινοῦ μιά ἐθνική ἐξωτερική πολιτική, ἀλλά χρησιμοποιοῦν τό ἐθνικό αὐτό θέμα ἄλλοτε γιά νά ἀναδιατάξουν τόν πολιτικό χῶρο μέ διαχωριστικές γραμμές προοδευτισμοῦ καί συντηρητισμοῦ, ἀναμασώντας τά περί δεξιᾶς καί ἀριστερᾶς• ἄλλοτε γιά νά ἑνώσουν τά κόμματά τους καί νά συσπειρώσουν τούς ὀπαδούς τους• καί ἄλλοτε γιά νά ἀνοίξη ἕνας μεγάλος χῶρος κεντροαριστερᾶς γιά τήν χρησιμοποίησή του.

Ἀλλά, κατά τήν γνώμη μου, εἶναι ἐπικίνδυνο νά χρησιμοποιεῖται ἕνα τέτοιο ἐθνικό θέμα γιά κομματικές σκοπιμότητες.

Ἤδη τό εἶχε τονίσει ὁ τότε Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς στό Συμβούλιο Πολιτικῶν Ἀρχηγῶν, ὅπως ἀναφέρθηκε προηγουμένως, ὅτι: «Ὅλες οἱ συμφορές πού ἔζησε ἡ Ἑλλάδα στό παρελθόν ἦταν ἀποτέλεσμα τῆς ἀδυναμίας μας, νά χαράξουμε κοινή θέση σέ θέματα ἐξωτερικῆς πολιτικῆς.

Τά θέματα ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τά καθιστοῦμε πάντα ἀντικείμενο ἐσωτερικῶν μας ἀνταγωνισμῶν, διότι δέν ἔχουμε ἀκόμα καταλάβει ὅτι τά θέματα αὐτά τά ἐλέγχουμε στήν ἔκταση τῶν ἐθνικῶν μας δυνατοτήτων καί κατά τά λοιπά κρίνονται ἀπό δυνάμεις πού δέν ἐλέγχουμε».

Τελικά, οἱ ἐπί μέρους συζητήσεις, οἱ κομματικοί ἀνταγωνισμοί, τά ἀνεύθυνα συνθήματα, μπορεῖ νά προξενήσουν κακό στά ἐθνικά μας συμφέροντα.